

Bruxelles, 19 noiembrie 2019
(OR. en)

14055/1/19
REV 1

COMPET 736
MI 786
IND 289

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Nr. doc. ant.:	14055/19
Subiect:	Dimensiunea externă a competitivității europene

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă a președinției privind dimensiunea externă a competitivității europene, în perspectiva Consiliului Competitivitate din 28 noiembrie 2019.

Dimensiunea externă a competitivității UE
Consiliul Competitivitate (Piață Internă și Industrie)

28 noiembrie 2019

1. UE, în calitate de economie conectată la nivel mondial și de cea mai mare zonă de liber schimb din lume, se confruntă cu un număr fără precedent de noi provocări și tendințe majore. Acestea variază de la o încetinire a comerțului mondial până la perturbările din mediul digital și schimbările climatice. În plus, având în vedere schimbările recente din dinamica marilor puteri, relațiile UE cu celelalte blocuri comerciale importante, în special China și Statele Unite (SUA), au devenit mai complexe. În special, lipsa unor condiții de concurență echitabile reprezintă o problemă pe care UE ar trebui să o abordeze în mod eficient.
2. Capacitatea industriilor și a întreprinderilor europene de a concura cu succes pe piețele mondiale și accesul acestora la lanțurile valorice globale reprezintă condițiile prealabile majore pentru o creștere durabilă și pentru competitivitatea Europei. Prin urmare, ar trebui să ne asigurăm că Europa va fi un lider în domeniul tehnologiilor viitoare, al inovării și al sustenabilității, servind astfel și autonomia strategică într-un mod orientat spre viitor. Acest lucru implică, de asemenea, că comportamentul industriilor și al întreprinderilor trebuie să fie responsabil din punct de vedere ecologic și social.
3. Există două aspecte legate de competitivitatea externă a Europei. În primul rând, trebuie să ne asigurăm că dispunem de piețe interne competitive, de capacitatea de a inova, de suficiente competențe, de condiții de concurență echitabile pe piețele europene și de un mediu de afaceri favorabil întreprinderilor care doresc să se extindă și să atragă investiții. Aceste premise sunt strâns legate de politica europeană de creștere economică și de viziunile prezentate în documentul președinției finlandeze: „O viziune pentru o creștere durabilă”. În al doilea rând, este esențial să se poată asigura condiții de concurență echitabile, la nivel mondial, pentru industriile și întreprinderile europene.

4. Acest document se concentrează în principal pe acest din urmă aspect al competitivității externe a UE, și anume asigurarea unor condiții de concurență echitabile la nivel mondial pentru a permite industriilor și întreprinderilor europene, inclusiv IMM-urilor, să aibă acces la piețele mondiale, să își maximizeze crearea de valoare, precum și să sprijine crearea și dezvoltarea de lanțuri valorice și integrarea acestora în rețelele de creare a valorii globale.
5. Condițiile de concurență echitabile de pe piețele mondiale sunt puternic afectate de următoarele tendințe majore:
 - schimbările climatice și tranziția către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei;
 - digitalizarea și noile tehnologii, precum și implicațiile acestora asupra condițiilor de concurență echitabile, în special în economia platformelor online;
 - practici de denaturare a pieței ale unor țări terțe care oferă propriilor lor întreprinderi avantaje neloiale, cum ar fi ajutoarele de stat și limitarea accesului întreprinderilor străine pe piață.

Schimbările climatice și tranziția către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei

6. Schimbările climatice au un impact enorm asupra economiei mondiale. Este o provocare, dar ar trebui privită și ca o oportunitate din perspectiva competitivității globale pentru Europa. În multe cazuri, cei care vor acționa cel mai rapid vor fi avantajați la formarea și cucerirea unei piețe aflate în dezvoltare rapidă. Prin urmare, UE ar trebui să elaboreze un plan cuprinzător și coerent pentru a avea de la început un rol de lider pe piețele legate de tranziția către o economie neutră din punctul de vedere al impactului asupra climei.
7. În viitorul apropiat, tehnologiile și soluțiile inovatoare neutre din punctul de vedere al impactului asupra climei vor fi foarte solicitate pe piețele mondiale. Europa ar trebui să fie prima care să introducă aceste tehnologii și să depună toate eforturile pentru a dezvolta standardele europene pe care piața le va adopta ca standarde mondiale. Aceste eforturi ar trebui sprijinite prin investiții publice și private în inovare și tehnologii, precum și prin reglementări și standarde orientate spre viitor. Acest lucru ar deschide calea către o tranziție viabilă și echitabilă din punct de vedere social și economic, care să creeze un avantaj competitiv pentru industria europeană curată.

Digitalizarea și noile tehnologii și implicațiile acestora în ceea ce privește condițiile de concurență echitabile, în special pe piața platformelor online

8. Pentru a își spori productivitatea și competitivitatea pe piețele mondiale, e necesar ca UE să fie lider în dezvoltarea economiei digitale. Acest lucru nu este ușor, întrucât alte blocuri comerciale importante au un avans față de UE în multe domenii de activitate care privesc dezvoltarea și, în special, în comercializarea mai multor tehnologii și soluții digitale esențiale.
9. Acest lucru este valabil în special în ceea ce privește economia platformelor online, deoarece un număr mic de companii din afara Europei care operează platforme domină piața mondială, precum și piețele europene. Poziția acestora extrem de puternică pe piață este, în mare măsură, bazată pe capacitatea lor de a colecta, a combina și a gestiona un volum vast de date în așa fel încât pot oferi tipuri de servicii complet noi pentru întreprinderi și consumatori. Acest lucru creează un ciclu în care aceste mari companii de platforme devin din ce în ce mai dominante, iar accesul pe piață al concurenților poate fi stânjenit ori chiar obstrucționat, sau în care activitățile altor întreprinderi din mai multe sectoare pot deveni puternic dependente de comportamentul acestor mari platforme online.
10. În acest context, este extrem de important ca UE să fie capabilă să intervină în comportamentul dăunător al marilor companii de platforme online atunci când acestea își desfășoară activitatea pe piețele europene. Ar trebui să continuăm să trasăm diversele răspunsuri la nivel de politică prin care problema poate fi abordată și să răspundem dacă aceste instrumente de politică existente sunt adecvate scopului. De exemplu, normele în materie de concurență s-au dovedit a fi eficiente și solide în ceea ce privește verificarea comportamentului de piață al întreprinderilor dominante sau interzicerea fuziunilor care afectează concurența pe piața europeană. Ar trebui să se examineze în continuare dacă doar punerea în aplicare a normelor UE în materie de concurență este suficientă în abordarea problemelor din economia platformelor digitale. În plus, ar fi important să se analizeze dacă putem dezvolta posibile noi instrumente de politică, sau dacă este nevoie de acestea, pentru a interveni în comportamentul dăunător al platformelor online, cu scopul de a se asigura condiții de concurență echitabile în UE.

11. Datele au devenit un atu valoros pentru multe întreprinderi și constituie baza activităților lor comerciale. În plus, astfel cum a fost deja menționat, dobândirea unei poziții solide în ceea ce privește accesul la date și prelucrarea datelor a devenit un instrument eficient de dominare a pieței. UE ar trebui să elaboreze o foaie de parcurs cuprinzătoare pentru cadrul de reglementare privind datele, precum și utilizarea și reutilizarea echitabile și inovatoare ale datelor pentru a maximiza beneficiile, de exemplu, legate de schimbul de date și pentru a asigura accesul IMM-urilor la date. Acest lucru ar trebui să includă claritate privind următoarele: cine are nevoie de care active de date și în ce scop concurențial. O abordare inovatoare coerentă a politicii în materie de date ar putea, de asemenea, accelera dezvoltarea și adoptarea inteligenței artificiale în UE.

Ațiuni de denaturare a pieței ale anumitor țări terțe care oferă propriilor lor întreprinderi avantaje neloiale, cum ar fi ajutoarele de stat și limitarea accesului întreprinderilor străine pe piață

12. Se știe că anumite țări terțe care dețin multă putere economică intervin în mod activ în funcționarea piețelor oferind propriilor lor întreprinderi avantaje, ceea ce denaturează concurența și condițiile de concurență echitabile. Aceste activități constau, de exemplu, în subvenții de stat sau în restricționarea accesului întreprinderilor străine pe piață.
13. Acest comportament a dus la o situație în care este necesar ca UE să adopte o poziție mai fermă și să promoveze în mod proactiv interesele întreprinderilor din UE. Deschiderea comercială bazată pe concurență și pe o inovare solidă joacă un rol esențial în sprijinirea creșterii economice și a competitivității. Piețele deschise s-au dovedit în mod consecvent a fi mai eficiente și mai reziliente la crize decât economiile cu obstacole și restricții semnificative. Prin urmare, UE trebuie să promoveze în mod activ necesitatea unor condiții de concurență echitabile atât la nivel național, cât și la nivel mondial, și să continue să susțină deschiderea, transparența și un sistem comercial multilateral bazat pe norme. În plus, sunt necesare de urgență standarde globale comune privind creditele la export. UE ar trebui să continue să impulsioneze procesul în cadrul Grupului de lucru internațional privind creditele la export (IWG), cu scopul de a realiza raportarea și transparența creditelor la export la nivelul proiectelor individuale.

14. Este evident că problemele de acces pe piața mondială ar trebui rezolvate în principal prin intermediul politicii comerciale. Cu toate acestea, dacă aceasta nu este o opțiune din cauza lipsei de voință a celeilalte părți de a soluționa problema, ar trebui să fim pregătiți să luăm în considerare alte mijloace de consolidare a condițiilor de concurență echitabile pentru a îmbunătăți competitivitatea UE în beneficiul industriilor și întreprinderilor europene. Aceste măsuri ar trebui să îndeplinească următoarele cerințe: acțiunile pot fi decise și puse în aplicare în mod unilateral de către UE și nu afectează în mod negativ deschiderea pieței și funcționarea pieței europene sau a industriilor și întreprinderilor europene. Este important să se ia act de faptul că, întrucât aceste acțiuni ar fi întreprinse în mod unilateral de către UE, acestea ar acoperi doar practicile neloiale care denaturează condițiile de concurență echitabile de pe piața europeană.
15. Comportamentul neloial al anumitor țări și lipsa unor condiții de concurență echitabile au atras multă atenție și sunt considerate unul dintre principalele obstacole în calea competitivității și creșterii europene. Multe state membre și-au exprimat deja îngrijorarea cu privire la această situație dificilă. Unele state membre sunt de părere că ar putea fi restabilite condițiile de concurență echitabile prin relaxarea normelor UE în materie de concurență pentru a concura pe piețele mondiale. Pe de altă parte, există state membre care subliniază importanța piețelor deschise și a unei concurențe solide pe piețele europene, de care să beneficieze în final întreprinderile și consumatorii europeni. Acestea consideră că întreprinderile din țări terțe sunt binevenite pe piețele europene, dar că acestea ar trebui să se supună aceluiași reguli ca și întreprinderile europene. Contribuțiile statelor membre și raționamentul care stă la baza acestor contribuții sunt valoroase, deoarece oferă un material de pornire pentru discuții suplimentare.

16. UE are toate șansele să reușească în competiția mondială și să ocupe poziția de lider pe piețele mondiale și de apărător al comerțului deschis. Cu toate acestea, trebuie să recunoaștem că unele schimbări geopolitice pot avea un caracter permanent, iar UE trebuie să rămână proactivă și capabilă să reacționeze rapid la schimbările recente și la implicațiile acestor schimbări. Acest lucru necesită noi competențe, precum și investiții în educație, învățare continuă, recalificare, perfecționare. UE trebuie să rămână unită și să acționeze decisiv pentru a face față provocărilor și pentru a le transforma în succes.

Întrebare:

Care este combinația optimă de politici și măsuri în cadrul UE prin care putem asigura condiții de concurență echitabile pentru întreprinderile noastre?
